Yttrande

Datum
2026-10-29

Diarienummer
4.5.17-12773/2026-1

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av betänkandet Utredningen om styrmedel för ett fossilfritt samhälle, SOU 2026:33

Ert diarienummer: KN2026/01175

Jordbruksverket har i sitt yttrande fokuserat på de delar av betänkandet Utredningen om styrmedel för ett fossilfritt samhälle (SOU 2026:33) som särskilt berör jordbruksnäringen och Jordbruksverkets ansvarsområden. I redovisningen nedan lämnas, efter en inledande sammanfattning av Jordbruksverkets synpunkter, kommentarer under aktuella rubriker.

Övergripande synpunkter

Jordbruksverket är positiva till förslaget om att kompensera jordbruket för EU:s nya utsläppshandelssystem (ETS 2) genom förlängning av nedsättningen av skatt på jordbruksdiesel. Det är noterat att utredningen är begränsad till att hantera utsläpp från drivmedel och uppvärmning (ESR-sektorn), och därmed är styrmedel kopplade till jordbrukets metan- och lustgasutsläpp samt kolsänkor (LULUCF) exkluderat. Förslag som gynnar biogas och energigaser är positivt för jordbruket, som fungerar både som producent av råvara/biogas och som användare av gasen.

8.2.3 I vissa branscher riskerar kostnadsökningar att skapa konkurrensnackdelar

Utredningen drar slutsatsen att jord-, skogs- och vattenbruk är de branscher som kan komma att påverkas i högre grad av ETS 2. Skattenedsättningen föreslås för att stödja dessa branschers konkurrenskraft.

ETS 2 kan innebära en konkurrensnackdel i och med att Sverige frivilligt har valt att utöka det svenska genomförandet av ETS 2 till att även omfatta utsläpp från arbetsmaskiner inom jordbruk, skogsbruk och fiske. Det kan ge Sverige en särskilt utsatt konkurrenssituation på en internationell marknad.

Utredningen föreslår skattehöjningar på bensin och diesel samt höjda nivåer i reduktionsplikten fram till 2030. Det kan slå mot jordbruket som är en fossilintensiv bransch. Jordbruket påverkas troligen inte enbart av drivmedel till

Godkänd 2026-10-29 av Anna Olofsson

egna arbetsmaskiner, utan kommer även att påverkas indirekt genom höjda priser på inköp av genom godstransporter för insatsvaror och andra jordbruksprodukter.

9.3.1 Sverige bör fortsätta verka för att arbetsmaskiner med nollutsläpp lyfts upp på dagordningen i EU

Utfasningen av fossila bränslen bygger till stor del på en övergång till eldrift. Utbudet av arbetsmaskiner med nollutsläpp är fortfarande begränsat och tillverkningsserierna är än så länge små. Detsamma gäller arbetsmaskiner med biogas- eller vätgasdrift. Det är svårt för branschen att ställa om i den takt som klimatmålen kräver. I och med att elektrifieringen av tunga arbetsmaskiner tar tid, kommer jordbruket vara beroende av förnybara flytande drivmedel (som HVO) under lång tid. Tillgång till, och priset på dessa biodrivmedel skulle behöva säkras.

9.3.2 Förslag Förläng och samordna klimatpremien för arbetsmaskiner

Förslaget att förlänga och samla klimatpremien för inköp och leasing av utsläppsfria arbetsmaskiner hos en myndighet bedöms underlätta administrationen och främja teknikintroduktionen. Jordbruksverket konstaterar att regeringen har remitterat ett förslag från Energimyndigheten om en ny klimatpremie.

11.4.1 Förläng den tillfälligt utökade nedsättningen av skatt på jordbruksdiesel tills vidare

Utredningen föreslår att den tillfälligt utökade nedsättningen av skatt på jordbruksdiesel ska förlängas för att kompensera jordbruket för ETS 2. Jordbruksverket ställer sig positiva till förslaget om fortsatt skattenedsättning på jordbruksdiesel. Jordbrukssektorn har en relativt hög drivmedelskostnad i relation till sin produktion och kan därmed påverkas kraftigt av prisökningar.

13.5.3 Begränsade möjligheter i nuläget för kompensation till särskilt utsatta branscher till följd av ETS 2

Utredningen hade föredragit en kompensation som inte är direkt kopplad till drivmedelsanvändningen, för att incitamentet att minska utsläpp ska finnas kvar. Utredningen bedömer att EU:s statsstödsregelverk i nuläget ger väldigt små möjligheter att utforma ett sådant stöd och därför föreslås skattenedsättningen på dieseln som den primära lösningen. Utredningen framhåller dock att det kan vara

värt att undersöka möjligheterna att göra en statsstödsanmälan av jordbruksavdraget till EU-kommissionen

Jordbruksverket håller med om att det kan vara bra att ha en kompensation som inte är direkt kopplad till mängden diesel som jordbrukaren har använt och att det kan vara värt att utreda alternativ till nuvarande skattenedsättning.

I detta ärende har generaldirektören Anna Olofsson beslutat. Mattias Gotting har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Ida Lindblad Hammar, Andreas Mattisson, John Andersson, Helena Liljergren, Tobias Markensten, Lena Niemi Hjulfors och Sara Sundelius deltagit.

Anna Olofsson Mattias Gotting

Yttrandet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

kn.kl@regeringskansliet.se.